

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ НАУКИ І ОСВІТИ»

**Збірник матеріалів
IV Міжнародної науково-практичної конференції
науково-педагогічних працівників та молодих науковців**

ОДЕСА, 2024

УДК: 637.05:614.31

Актуальні аспекти розвитку науки і освіти: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців, 24 - 25 жовтня 2024 р., Одеса : Одеський державний аграрний університет, 2024. 673 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Одеського державного аграрного університету (протокол № 4 від 14 листопада 2024 р.)

За всіма породами та віком прогрес жвавості не спостерігається.

В коней орловської рисистої породи жвавість знаходиться на стабільному рівні, окрім трирічних коней, в яких в загальній масі прослідковується регрес.

Російський (український) рисак стабільно тримає свої позиції у всіх вікових групах. Примітно, що дані рисаки не поступаються у жвавості французьким і помісним рисакам, а іноді і перевищують їх показники у трирічному і старшому віці. Це підтверджує той факт, що нині затверджена українська рисиста порода має потенціал і задатки вийти на міжнародний рівень випробувань із вищевказаними кіньми.

У випадку французьких рисаків трирічного та старшого віку жвавість погіршилась. Також знизилась жвавість у помісних рисаків дво- і трирічного віку.

Жвавість рисистих коней досить нестала ознака, тобто вона має високу мінливість. На неї впливає як генотип так і фенотип. Основними показниками відсутності прогресу жвавості можна назвати наступні:

- відсутність на іподромі коней державних кінних заводів – основного племінного ядра (найкращих представників) вітчизняних рисистих порід;
- незадовільні умови випробувань – призова доріжка потребує капітального ремонту;
- відсутність тоталізатора, як засобу стимуляції конкурентоспроможності;
- відсутність грошових (призових) заохочень для коневласників та наїзників;
- воєнний стан у державі.

Список використаних джерел

1. Програма селекції коней російської рисистої породи (української рисистої породної групи) до 2020 року/ Ткаченко О.О. та ін., за ред. Н.В. Кудрявської, І.В. Ткачової. Х.: Інститут тваринництва НААН, 2015. 93 с.

2. Міністерство аграрної політики та продовольства України (офіційний сайт) URL: <https://minagro.gov.ua/news/ekspertna-komisiia-minahropolityky-zatverdyla-novu-porodugysystykh-konei> (дата звернення 23.10.2024).

3. Виробничі звіти про проведені випробування коней рисистих порід на КП «Київський іподром» за 2012-2022 роки.

4. Державне підприємство «Конярство України» (офіційний сайт) URL: <https://konukraine.com.ua> (дата звернення 23.10.2024).

УДК 636.52/.58:636.52-152.75

АНАЛІЗ ПРОДУКТИВНОСТІ ЯЄЧНИХ КРОСІВ ХАЙСЕКС БІЛИЙ ТА ХАЙ-ЛАЙН W-98

Олена ВЕДМЕДЕНКО, канд. с.-г. наук, доцент кафедри технологій виробництва та переробки сільськогосподарської продукції імені академіка В.Г. Пелиха,
vedmedenko_o@ksaeu.kherson.ua

Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Кропивницький, Україна

Висока продуктивність сучасних яєчних кросів обумовлена переважно генетичними факторами – віком статевої зрілості, темпами несучості та тривалістю «плато» несучості [1]. Сучасна селекція пропонує різноманітні породи та кроси птиці з різними вимогами до кормів і умов утримання [2]. Спеціалізовані яєчні кроси найбільш підходять для промислових птахофабрик з інтенсивними технологіями і кваліфікованими фахівцями [3]. Пріоритетом було підвищення несучості, що збільшило навантаження на організм курей, призводячи до погіршення якості шкаралупи яєць [4].

Вивчення продуктивності курей яєчних кросів є важливим аспектом для підвищення ефективності птахівництва та економічної вигоди фермерських та промислових господарств. У дослідженні були порівняні ключові показники продуктивності двох популярних яєчних кросів: Хайсекс Білий та Хай-Лайн W-98.

Курей-несучок на підприємстві утримували за клітковою системою. Годівля птахів проводилася повнораціонними розсипними комбікормами, причому фронт годівлі та напування відповідав встановленим зоотехнічним нормативам.

Метою дослідження було порівняти яєчну продуктивність кросів Хайсекс Білий та Хай-Лайн W-98 з нормативними показниками. Оцінку продуктивності курей здійснювали за загальноприйнятими зоотехнічними методиками, використовуючи такі критерії: несучість на середню несучку протягом 12 місяців продуктивного періоду, шт.; інтенсивність несучості, %; витрати кормів на 10 яєць, кг; збереженість дорослого поголів'я, %.

Фактичні показники продуктивності та збереженості промислового стада були отримані з форм зоотехнічного обліку, що ведуться на птахофабриці: картки обліку руху поголів'я, журнали показників роботи цеху та журнал контрольного зважування курей.

Однією з ключових вимог для збільшення виробництва харчових яєць є використання гібридної птиці з високим генетичним потенціалом продуктивності, яка добре адаптована до місцевих умов годівлі та утримання. Підвищення рівня яєчної продуктивності за умови збереження високої якості яєць є важливим напрямом розвитку птахівництва. Яєчна продуктивність залежить від віку настання статевої зрілості, інтенсивності несучості та її стабільності протягом продуктивного періоду.

Порівняння яєчної продуктивності несучок з нормативними значеннями для відповідних кросів показало, що кури обох генотипів демонстрували нижчу продуктивність за кількістю знесених яєць протягом 12 місяців продуктивного періоду та інтенсивністю несучості. Несучість є важливим показником продуктивності курей. За результатами дослідження, фактична несучість кросу Хайсекс Білий становила 256,9 штук яєць на несучку, що нижче нормативного значення (297,7 шт.). Для кросу Хай-Лайн W-98 цей показник був вищим — 263,9 штук яєць, але також нижчим від нормативу (285,6 шт.). Зокрема, різниця між фактичними і нормативними показниками за кількістю знесених яєць становила 13,7% для Хайсекс Білий і 7,6% для Хай-Лайн W-98. При цьому кількість яєць на середню несучку у кросу Хай-Лайн W-98 на 2,7% перевищує показник кросу Хайсекс Білий. Це вказує на певну різницю у фактичній продуктивності обох кросів відносно очікуваних стандартів, однак Хай-Лайн W-98 демонстрував кращі результати у порівнянні з Хайсекс Білий.

Подібна тенденція спостерігалася і за інтенсивністю несучості. Інтенсивність несучості є важливим індикатором ефективності використання корму і здоров'я птахів. У кросу Хайсекс Білий фактична інтенсивність несучості становила 70,8%, що суттєво нижче нормативного рівня (88,4%). Хай-Лайн W-98 показав трохи вищий результат — 72,6%, хоча й цей показник також не досяг нормативного значення (85,0%). Незважаючи на це, крос Хай-Лайн W-98 продемонстрував більш стабільну продуктивність.

Важливим аспектом є пік несучості, який визначає максимально можливий рівень продуктивності курей. Хайсекс Білий показав вищий пік несучості — 96,7%, що навіть перевищує нормативний показник (94,0%) і є статистично достовірною різницею ($P < 0,05$). Для Хай-Лайн W-98 пік несучості був нижчим — 88,1%, що також нижче нормативного значення (94,0%). Зниження показників яєчної продуктивності обох кросів порівняно з нормативом, можливо, пов'язане з підвищеною живою масою птахів — на 2,2% у кросу Хайсекс Білий і на 4,7% у Хай-Лайн W-98. Відомо, що збільшення живої маси може негативно впливати на несучість курей. У Хайсекс Білий середня маса в 48 тижнів становила 1645 г, що незначно перевищує нормативну масу (1610 г). У кросу Хай-Лайн W-98 жива маса була трохи меншою — 1602 г, але вона також перевищила норматив (1530 г).

Збереженість курей є критичним показником для оцінки здоров'я поголів'я. Обидва кроси показали високі рівні збереженості. Для Хайсекс Білий цей показник становив 96,6%,

що практично відповідає нормативу (96,0%). У кросу Хай-Лайн W-98 рівень збереженості був навіть вищим — 98,2%, перевищуючи норматив (95,8%).

Отже, за результатами порівняння продуктивності яєчних кросів Хайсекс Білий та Хай-Лайн W-98 не досягли нормативних показників несучості та інтенсивності несучості, проте Хай-Лайн W-98 продемонстрував кращі показники у порівнянні з Хайсекс Білий. Пік несучості Хайсекс Білий перевищив нормативний рівень, що свідчить про високу потенційну продуктивність цього кросу на певних етапах. Жива маса несучок у обох кросів була дещо вищою за нормативні показники. Збереженість курей у обох групах була високою, особливо у кросу Хай-Лайн W-98. Ці результати свідчать про необхідність подальшого вивчення факторів, які впливають на продуктивність, та можливі шляхи для підвищення результатів, зокрема через оптимізацію умов утримання та годівлі курей.

Загалом, у промисловому стаді курей даного господарства спостерігається тенденція до різкого зниження продуктивності після досягнення піку несучості. Тому для покращення продуктивності яєчних курей слід зосередитися на підвищенні рівня несучості в кінці циклу. Важливо враховувати, що всі імпортовані кроси створені в умовах ідеальної годівлі та утримання, тому їхній генетичний потенціал може повністю реалізуватися лише за умов суворого дотримання рекомендацій фірми-постачальника, зокрема щодо щільності посадки, світлового режиму та диференційованої годівлі відповідно до періодів несучості.

Список використаних джерел

1. Дебров В.В., Торська С.М. Закономірності формування рівня яєчної продуктивності сучасних кросів. *Таврійський науковий вісник*. № 85. 2013. С. 116-120. URL: https://www.tnv-agro.ksauniv.ks.ua/archives/85_2013/26.pdf
2. Войтенко С.Л., Васильєва О.О., Вишневський О.О. Українське птахівництво на племінній основі. *Вісник Сумського Національного аграрного університету*. Серія «Тваринництво». 7 (35), 2018. С. 23-26.
3. Хомічук О.О. Яєчна продуктивність курей різних кросів та класів розподілу. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. № 4. 2009. С. 229-228.
4. Усенко С. О., Васильєва О. О., Карунна Т. І., Шаферівський Б. С., Желізняк І. М., Кравченко О. І. Вплив підбору кросу на ефективність виробництва товарних яєць. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. № 1. 2022. С. 120.125.